

مقایسه استاندارد ۱۶ ایران با IAS 21
(آثار تغییر در نرخ ارز)

تهیه کننده: سمیه سلیمی

مقایسه دامنه کاربرد طبق استاندارد حسابداری شماره (۱۶) ایران با استاندارد بین المللی حسابداری شماره ۲۱ (IAS21)

ایران	<ul style="list-style-type: none"> • تصریح نشده است.
بین المللی	<ul style="list-style-type: none"> • دامنه کاربرد: حسابداری معاملات و مانده حسابهای ارزی، به غیر از معاملات ابزارهای مشتقه و مانده حسابهایی که در دامنه کاربرد استاندارد بین المللی گزارشگری مالی ۳۹ ابزارهای مالی: شناخت و اندازه گیری قرار می گیرد؛ • این استاندارد در حسابداری مصون سازی ارقام ارزی، شامل مصون سازی خالص سرمایه گذاری در عملیات خارجی کاربرد ندارد. استاندارد بین المللی حسابداری ۳۹ برای حسابداری مصون سازی بکار می رود. • همانطور که در بندهای فوق مطرح شد، استاندارد بین المللی حسابداری ۳۹ برای حسابداری مصون سازی ارقام ارزی بکار گرفته می شود. بکارگیری حسابداری مصون سازی، واحد تجاری را ملزم می کند که برخی تفاوتهای مبادله را به گونه ای متفاوت از تفاوتهای مبادله الزامی طبق این استاندارد، به حساب منظور نماید. برای مثال، طبق استاندارد بین المللی حسابداری ۳۹، تفاوتهای مبادله مربوط به ارقام پولی که در مصون سازی جریانهای نقدی، واجد شرایط ابزارهای مصون سازی است، باید در زمان شناخت اولیه، تا میزانی که مصون سازی اثربخش است، در سایر ارقام سود و زیان جامع شناسایی شود.
مقایسه	<ul style="list-style-type: none"> • در استاندارد بین المللی معاملات ارزی مربوط به ابزارهای مشتقه و مانده حسابهایی که در دامنه کاربرد IAS 39 قرار می گیرد طبق استاندارد IAS 39 انجام می شود. این موضوع در استاندارد ایران تصریح نشده است.

مقایسه شناخت تفاوت‌های تسعیر ارز طبق استاندارد حسابداری شماره (۱۶) ایران با استاندارد بین المللی حسابداری شماره ۲۱ (IAS21)

<ul style="list-style-type: none"> تفاوت‌های تسعیر بدهیهای ارزی مربوط به تحصیل و ساخت داراییها، ناشی از کاهش شدید ارزش ریال، در صورت احراز تمام شرایط زیر، تا سقف مبلغ قابل بازیافت، به بهای تمام شده دارایی مربوط اضافه می‌شود: <ul style="list-style-type: none"> الف. کاهش ارزش ریال نسبت به تاریخ شروع کاهش ارزش، حداقل ۲۰ درصد باشد. ب. در مقابل بدهی حفاظی وجود نداشته باشد. همچنین در صورت برگشت شدید کاهش ارزش ریال (حداقل ۲۰ درصد)، سود ناشی از تسعیر بدهیهای مزبور تا سقف زیانهای تسعیری که قبلاً به بهای تمام شده دارایی منظور شده است متناسب با عمر مفید باقیمانده از بهای تمام شده دارایی کسر می‌شود. 	<p>ایران</p>
<ul style="list-style-type: none"> تفاوت‌های مبادله ناشی از تسویه ارقام پولی یا تسعیر ارقام پولی به نرخهای متفاوت با نرخهای تسعیر مورد استفاده در شناخت اولیه این ارقام طی دوره یا در صورت‌های مالی قبلی، باید در سود یا زیان دوره وقوع شناسایی شوند. 	<p>بین المللی</p>
<ul style="list-style-type: none"> در استاندارد ایران تفاوت‌های تسعیر بدهیهای ارزی مربوط به تحصیل و ساخت داراییها، ناشی از کاهش شدید ارزش ریال، در صورت احراز تمام شرایط فوق، تا سقف مبلغ قابل بازیافت، به بهای تمام شده دارایی مربوط اضافه می‌شود، ولی در استاندارد بین المللی به سود و زیان دوره منظور می‌شود. 	<p>مقایسه</p>

مقایسه تفاوت‌های تسعیر ارز طبق استاندارد حسابداری شماره (۱۶) ایران با استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲۱ (IAS21)

<ul style="list-style-type: none">تفاوت‌های تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی شرکتهای دولتی باید در اجرای مفاد ماده ۱۳۶ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب شهریور ماه ۱۳۶۶، به حساب اندوخته تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی منظور و در صورت بستنکار بودن مانده آن، در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه طبقه‌بندی شود. چنانچه در پایان دوره مالی، مانده حساب اندوخته مزبور بدهکار باشد، این مبلغ به سود و زیان همان دوره منظور می‌شود. همچنین خالص تفاوت‌های تسعیری که به ترتیب فوق موجب تغییر اندوخته تسعیر طی دوره گردیده است، باید پس از کسر مبلغ شناسایی شده در سود و زیان دوره جاری، در صورت سود و زیان جامع دوره منعکس شود.	ایران
<ul style="list-style-type: none">تصریح نشده است.	بین‌المللی
<ul style="list-style-type: none">در استاندارد ایران تفاوت‌های تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی شرکتهای دولتی، به حساب اندوخته تسعیر داراییها و بدهیهای ارزی منظور و در صورت بستنکار بودن مانده آن، در سرفصل حقوق صاحبان سرمایه طبقه‌بندی شود، (بند فوق) ولی در استاندارد بین‌المللی این موضوع تصریح نشده است.	مقایسه

مقایسه تفاوت‌های تسعیر ارز ناشی از اقلام پولی طبق استاندارد حسابداری شماره (۱۶) ایران با استاندارد بین‌المللی حسابداری شماره ۲۱ (IAS21)

ایران	<ul style="list-style-type: none">تفاوت‌های تسعیر آن گروه از اقلام پولی که ماهیتاً بخشی از خالص سرمایه‌گذاری واحد تجاری گزارشگر در عملیات خارجی را تشکیل می‌دهد، باید در صورت سود و زیان جامع شناسایی و تا زمان واگذاری سرمایه‌گذاری تحت سرفصل حقوق صاحبان سرمایه در ترازنامه طبقه‌بندی شود. این تفاوتها باید در زمان واگذاری سرمایه‌گذاری، به سود (زیان) انباشته منتقل شود.
بین‌المللی	<ul style="list-style-type: none">تفاوت‌های مبادله ناشی از یک قلم پولی که بخشی از خالص سرمایه‌گذاری واحد گزارشگر در عملیات خارجی را تشکیل می‌دهد، باید، حسب مورد، در سود یا زیان دوره، در صورت‌های مالی جداگانه واحد گزارشگر یا صورت‌های مالی منفرد عملیات خارجی شناسایی شود. در صورت‌های مالی که شامل عملیات خارجی و واحد گزارشگر است (مانند صورت‌های مالی تلفیقی هنگامی که عملیات خارجی، واحد تجاری فرعی است)، این تفاوت‌های مبادله باید در ابتدا در سایر اقلام سود و زیان جامع شناسایی شود و در زمان واگذاری خالص سرمایه‌گذاری، از حقوق مالکانه، به سود یا زیان پایان دوره تجدید طبقه‌بندی گردد.
مقایسه	<p>در استاندارد ایران تفاوت‌های تسعیر آن گروه از اقلام پولی که ماهیتاً بخشی از خالص سرمایه‌گذاری واحد تجاری گزارشگر در عملیات خارجی را تشکیل می‌دهد، باید در صورت سود و زیان جامع شناسایی و تا زمان واگذاری سرمایه‌گذاری تحت سرفصل حقوق صاحبان سرمایه در ترازنامه طبقه‌بندی شود. این تفاوتها باید در زمان واگذاری سرمایه‌گذاری، به سود (زیان) انباشته منتقل شود، و در استاندارد بین‌المللی، این تفاوتها باید، حسب مورد، در سود یا زیان دوره، در صورت‌های مالی جداگانه واحد گزارشگر یا صورت‌های مالی منفرد عملیات خارجی شناسایی شود. در صورت‌های مالی که شامل عملیات خارجی و واحد گزارشگر است (مانند صورت‌های مالی تلفیقی)، این تفاوتها باید در ابتدا در سایر اقلام سود و زیان جامع شناسایی شود و در زمان واگذاری خالص سرمایه‌گذاری، از حقوق مالکانه، به سود یا زیان پایان دوره تجدید طبقه‌بندی گردد.</p>

مقایسه تسعیر عملیات خارجی طبق استاندارد حسابداری شماره (۱۶) ایران با استاندارد بین المللی حسابداری شماره ۲۱ (IAS21)

ایران	<ul style="list-style-type: none">• هنگام تسعیر نتایج عملکرد و وضعیت مالی عملیات خارجی به واحد پول گزارشگری، عملیات خارجی را با استفاده از تلفیق، روش ارزش ویژه ناخالص یا روش ارزش ویژه در صورتهای مالی واحد تجاری گزارشگر می توان منظور کرد.
بین المللی	<ul style="list-style-type: none">• هنگام تسعیر نتایج عملکرد وضعیت عملیات خارجی به واحد پول گزارشگری، منظور کردن عملیات خارجی در صورتهای مالی واحد گزارشگر، از طریق تلفیق یا روش ارزش ویژه امکانپذیر می شود.
مقایسه	<p>در استاندارد ایران هنگام تسعیر نتایج عملکرد و وضعیت مالی عملیات خارجی به واحد پول گزارشگری، عملیات خارجی را با استفاده از تلفیق، روش ارزش ویژه ناخالص یا روش ارزش ویژه در صورتهای مالی واحد تجاری گزارشگر می توان منظور نمود، که در استاندارد بین المللی روش ارزش ویژه ناخالص وجود ندارد.</p>

مقایسه واگذاری تمام یا بخشی از عملیات خارجی طبق استاندارد حسابداری شماره (۱۶) ایران با استاندارد بین المللی حسابداری شماره ۲۱ (IAS21)

ایران	<ul style="list-style-type: none">• در زمان واگذاری عملیات خارجی، مبلغ انباشته تفاوت‌های تسعیر مربوط به آن عملیات خارجی که در صورت سود و زیان جامع شناسایی و در بخش جداگانه‌ای در حقوق صاحبان سرمایه منعکس شده است، باید به سود (زیان) انباشته منتقل گردد.
بین المللی	<ul style="list-style-type: none">• در واگذاری عملیات خارجی، مبلغ انباشته تفاوت‌های مبادله مربوط به آن عملیات خارجی، که در سایر اقلام سود و زیان جامع شناسایی و در بخش جداگانه‌ای از حقوق مالکانه انباشته شده است، هنگام شناسایی سود یا زیان واگذاری باید از حقوق مالکانه به سود یا زیان دوره تجدید طبقه بندی شود. (به عنوان تجدید طبقه بندی)
مقایسه	<p>در استاندارد ایران تفاوت‌های تسعیر مربوط به آن عملیات خارجی که در صورت سود و زیان جامع شناسایی و در بخش جداگانه‌ای در حقوق صاحبان سرمایه منعکس شده است، باید به سود (زیان) انباشته منتقل گردد، که در استاندارد بین المللی باید حقوق مالکانه به سود یا زیان دوره تجدید طبقه بندی شود. (به عنوان تجدید طبقه بندی)</p>